

Державна установа «Інститут стоматології та щелепно-лицевої хірургії
Національної академії медичних наук України»
ДУ «ІСЦЛХ НАМН»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Вченої ради
ДУ «ІСЦЛХ НАМН»

Протокол № 3 від «18» 03 2024 року

Уведено в дію наказ директора

ДУ «ІСЦЛХ НАМН»

№ 50 від «18» 03 2024 року

Директор ДУ «ІСЦЛХ НАМН»

Станіслав ШНАЙДЕР

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО НАУКОВІ ФАХОВІ ВИДАННЯ
У ДЕРЖАВНІЙ УСТАНОВІ «ІНСТИТУТ СТОМАТОЛОГІЇ ТА
ЩЕЛЕПНО-ЛИЦЕВОЇ ХІРУРГІЇ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ»**

Одеса 2024

1. Загальні положення

1.1. Положення про наукові фахові видання Державної установи «Інститут стоматології та щелепно-лицевої хірургії НАМН» (далі – Положення) є нормативним документом Державної установи «Інститут стоматології та щелепно-лицевої хірургії НАМН» (далі - ДУ «ІСЦЛХ НАМН»).

1.2. Метою Положення є визначення порядку функціонування наукових фахових видань ДУ «ІСЦЛХ НАМН».

1.3. Положення спрямоване на реалізацію в ДУ «ІСЦЛХ НАМН» простору якісної публічної комунікації наукових та науково-педагогічних працівників, донесення результатів їх діяльності до вітчизняної та світової наукових спільнот.

1.4. Положення розроблено відповідно до: Конституції України, Закону України "Про медіа" (від 13 грудня 2022 року № 2849-IX; із змінами, внесеними Законом України від 30 травня 2023 року № 3136-IX:); Закону України "Про інформацію" від 2 жовтня 1992 року № 2658-XII (зі змінами). Закону України "Про вищу освіту" від 1 липня 2014 року № 1556-VII (зі змінами); Закону України "Про наукову і науково-технічну діяльність" від 26 листопада 2015 року № 848-VIII (зі змінами). Наказу Міністерства освіти і науки України "Про затвердження Порядку формування Переліку наукових фахових видань України" від 15 січня 2018 року № 32 (зі змінами); Закону України «Про забезпечення функціонування української мови, як державної» (№ 2704-VIII від 25 квітня 2019 року), Наказу МОН України №1437 від 18.11.2020 року «Про внесення змін до Порядку формування Переліку наукових фахових видань», затвердженого наказом МОН України від 15.01.2018 року, № 32; Статуту ДУ «ІСЦЛХ НАМН».

1.5. Наукові фахові видання ДУ «ІСЦЛХ НАМН» – це періодичні видання, засновником та співзасновником яких є ДУ «ІСЦЛХ НАМН», що внесені до затвердженого Департаментом атестації кадрів Міністерства освіти і науки України "Переліку наукових фахових видань України, в яких

можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора наук, кандидата наук та ступеня доктора філософії".

2. Політика журналу

2.1. Доцільність фахових видань обумовлена необхідністю тісного наукового співробітництва вчених, що займаються проблемами стоматології та суміжних дисциплін (морфологів, фізіологів, біологів, біохіміків), дослідження яких вказують на шляхи вирішення як фундаментальних, так і прикладних проблем стоматології.

2.2. Фахові видання ДУ «ІСЦЛХ НАМН» виступають сполучною ланкою між вченими, що займаються різними напрямками досліджень в медицині та стоматології, між експериментаторами і клініцистами. Ознайомлення зі змістом видань дозволяє бути в курсі більшості актуальних розробок, обговорювати їх, отримувати необхідну інформацію про наукові напрямки і школах, дисертаційних дослідженнях, конференціях і конгресах, присвячених нагальним проблемам стоматології.

2.3. Наукові фахові видання ДУ «ІСЦЛХ НАМН» засновані з метою відображення новітніх знань та результатів фундаментальних, пошукових та прикладних наукових досліджень з проблем стоматології та суміжних дисциплін, підтримки впровадження новітніх знань у медичну практику. Журнал публікує оригінальні статті про проведені клінічні, клініко-експериментальні і фундаментальні наукові роботи, огляди, описи складних клінічних випадків.

2.4. Розділи журналів:

- Експериментально-теоретичний;
- Терапевтична стоматологія;
- Хірургічна стоматологія;
- Ортопедична стоматологія;
- Ортодонтія;
- Стоматологія дитячого віку;

- Імплантологія;
- Епідеміологія, організація медицини.

2.5. Підготовка та випуск наукових фахових видань ДУ «ІСЦЛХ НАМН» у встановлених обсягах та з періодичністю здійснюється Редакціями наукових фахових видань (далі – Редакції).

2.6. Журнал «Вісник стоматології» включено до Переліку наукових фахових видань України **категорії Б**, в яких можуть публікуватись основні результати дисертаційних робіт, зі спеціальності 221 «Стоматологія» (Наказ МОН України № 886 від 02.07.2020 р.).

Журнал «Вісник стоматології» реферується Інститутом проблем реєстрації інформації НАН України, обробляється та відображається в Українському реферативному журналі «Джерело», індексується в системі Google Scholar. Електронна версія журналу представлена на сайті НБУ ім. В. І. Вернадського.

2.7. Електронний науково-практичний журнал «Інновації в стоматології» включено до Переліку наукових фахових видань України **категорії Б**, в яких можуть публікуватись основні результати дисертаційних робіт, зі спеціальності 221 «Стоматологія» (Наказ МОН України № 530 від 06.06.2022 р.). Журнал індексується в системі Google Scholar.

3. Редакції наукових фахових видань ДУ «ІСЦЛХ НАМН»

3.1. Органами управління Редакції є:

- редакційна колегія;
- головний редактор;
- відповідальний секретар.

3.2. Редакційна колегія – постійно діючий орган управління науковим фаховим виданням, що визначає поточну редакційно-видавничу політику, розглядає та затверджує зміст чергових номерів. Склад редакційної колегії та її відповідальний секретар призначаються Засновником видання. Роботу редакційної колегії організовує головний редактор, а у разі його відсутності – заступник головного редактора. Засідання редакційної колегії проводяться

один раз у квартал. Рішення редакційної колегії правомочні у разі присутності не менше 1/2 її членів та приймаються простою більшістю голосів від загального числа присутніх членів. Рішення редакційної колегії набирає чинності після його затвердження головним редактором.

3.3. Головний редактор видання є керівником Редакції, уповноваженим на те засновником або засновниками. Головний редактор призначається та змінюється засновником видання. Головний редактор: – керує діяльністю редакції; – здійснює підбір авторів (публікацій) та рецензентів; – представляє редакцію у відносинах із засновником (-ами), авторами, державними органами, об'єднаннями громадян і окремими громадянами; – підписує до друку кожен номер видання; – несе відповідальність за виконання вимог, що ставляться до діяльності друкованого засобу масової інформації, його редакції відповідно до законодавства України.

3.4. Відповідальний секретар здійснює внутрішню редакційно-видавничу роботу з розгляду наданих публікацій та відповідає за: – своєчасну та якісну підготовку матеріалів до друку, підготовку оригінал-макету видання; – ведення усієї документації редакції; – своєчасне відпрацювання та розміщення електронних версій видання та метаданих на інтернет-сайті наукових фахових видань університету, загальнодержавній базі даних "Україніка наукова", Open Ukrainian Citation Index, Index Copernicus, The Directory of Open Access Journals; – ведення облікового запису Google Scholar та включення до нього нових публікацій; – своєчасне доставляння обов'язкових примірників видань відповідно до встановленого переліку.

4. Порядок прийому статей у наукові фахові видання

4.1. До опублікування у наукових фахових виданнях ДУ «ІСЦЛХ НАМН» приймаються оригінальні рукописи, які:

– відповідають вимогам наказу Міністерства освіти і науки України "Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук" від 23 вересня 2019 року № 1220;

- оформлені відповідно до встановлених редколегією вимог;
- не були відправлені до інших редакцій та не опубліковані раніше в інших виданнях.

4.2. Наукові статті публікуються українською або англійською мовами.

4.3. Для публікації необхідно представити:

- статтю в електронній формі;
- роздрукований екземпляр статті, підписаний усіма авторами статті;
- експертний висновок про можливість публікації статті у відкритих виданнях;

– додатково для статей, у яких основною мовою є англійська, переклад статті на українську мову;

- якщо у статті використано матеріали, які є інтелектуальною власністю кількох організацій і раніше не публікувалися, автор має одержати дозвіл на їх публікацію кожної з цих організацій і надіслати його разом зі статтею.

4.4. Автори несуть персональну відповідальність за наданий текст статей, та зобов'язані: – надавати лише оригінальні рукописи, які раніше не було відправлено до інших редакцій та не опубліковано в інших виданнях; – надавати достовірні результати проведених досліджень; – гарантувати, що результати дослідження, викладені в рукопису, є самостійною й оригінальною роботою; – у разі використання у тексті рукопису матеріалів робіт інших авторів надавати відповідні бібліографічні посилання з обов'язковим зазначенням їх авторів; – визначати внесок усіх осіб, які так чи інакше вплинули на хід дослідження або вплинули на характер представленої роботи; – гарантувати, що всі співавтори ознайомлені з остаточним варіантом рукопису, схвалили його і згодні з поданням до публікації.

4.5. Відсоток унікальності тексту наданих рукописів повинен становити не менш 75. Перевірка на наявність збігів / ідентичності / схожості у наданих авторами текстах здійснюється відповідальними секретарями редакційних колегій видань за допомогою он-лайн сервісів з використанням алгоритмів

захисту від перестановки слів; змін відмінків, часів і інших граматичних категорій слів та їх замін.

4.6. Рукописи, які не відповідають прийнятим вимогам, не реєструються і не допускаються до подальшого розгляду, про що повідомляється їх авторам.

5. Незалежне експертне рецензування

5.1. Усі статті, що публікуються у науковому фаховому виданні, проходять обов'язкове рецензування, яке здійснюється за анонімною формою як для авторів, так і для рецензентів (подвійне сліпе рецензування). Термін проведення рецензування – не більш 6 тижнів.

5.2. До рецензування залучаються як члени редакційних колегій видань, так і зовнішні висококваліфіковані фахівці за відповідними науковими напрямками. Рецензентом не може бути автор або співавтор роботи, а також наукові керівники здобувачів наукового ступеня. Редакція не надає грошової винагороди за роботу рецензентів. Рукописи розглядаються на відповідність висунутим вимогам головним редактором та членами редколегії і можуть бути поверненні на дооформлення або відхилені через суттєву невідповідність редакційній політиці, етичним засадам журналу, вимогам до рукописів. Повідомлення про отримання, повернення, відхилення рукописів надсилаються авторам електронною поштою.

5.3. Завданням рецензування є відбір авторських рукописів для видання та внесення конкретних рекомендацій щодо їх поліпшення. Процедура рецензування орієнтована на максимально об'єктивну оцінку змісту наукової статті, визначення її відповідності вимогам видання та передбачає всебічний аналіз переваг і недоліків матеріалів статті.

5.4. Якщо рецензент вказує на необхідність внесення до статті певних корективів, стаття направляється автору з пропозицією врахувати зауваження при підготовці оновленого варіанту статті або аргументовано їх спростувати. До переробленої статті автор додає листа, що містить відповіді на всі зауваження і пояснює всі зміни, які були зроблені в статті. виправлений

варіант повторно надається рецензенту для прийняття рішення і підготовки мотивованого висновку про можливість опублікування.

5.5. Рецензент після розгляду матеріалів може винести одне з таких рішень: 1) опублікувати у авторській редакції; 2) опублікувати з незначними змінами, внесеними редакційною колегією; 3) повернути рукопис автору (якщо стаття потребує дооформлення; автор може подати перероблений рукопис наукової статті повторно); 4) відмовити у публікації (якщо рукопис не відповідає редакційній політиці, етичним засадам журналу, вимогам до рукописів).

5.6. Датою прийняття статті до публікації вважається дата отримання позитивного висновку рецензента про доцільність і можливість опублікування статті.

5.7. Будь-який рукопис, отриманий від редакції на рецензування, є конфіденційним документом.

5.8. Зауваження рецензентів не публікуються і не обнародуються без дозволу рецензента, авторів рукопису та головного редактора.

6. Дотримання академічної доброчесності

6.1. Дотримання академічної доброчесності під час роботи Редакцій передбачає:

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- контроль за посиланням на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень та відомостей;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень та джерела використаної інформації;
- об'єктивне оцінювання наукових результатів досліджень.

6.2. Відповідальність за дотримання академічної доброчесності покладається на авторів та рецензентів.

6.3. У разі встановлення порушень академічної доброчесності у наданих рукописах вони не допускаються до подальшого розгляду, про що повідомляється їх авторам.

7. Етичні правила

7.1. Редакції видань в своїй роботі керуються міжнародними етичними правилами наукових публікацій відповідно до рекомендацій Комітету з етики наукових публікацій COPE (Committee on Publication Ethics) та SciVerse Scopus.

7.2. Взаємодія Редакцій з засновником та співзасновниками ґрунтується на принципі редакційної свободи (незалежності). Це означає, що Редакції в повній мірі беруть участь в формуванні змісту видань і визначенні термінів публікацій. Засновник та співзасновники не повинні втручатися в оцінку, відбір або редагування конкретних статей ні безпосередньо, ні створюючи ситуацію, що помітно впливає на рішення Редакцій.

7.3. Автори повинні заявляти про можливі конфлікти інтересів, які можуть вплинути на оцінку результатів дослідження, їх інтерпретацію, а також на судження рецензентів.

7.4. Етичні зобов'язання редакторів журналу

7.4.1. Редактор повинен без упередження розглядати всі рукописи, представлені до публікації, оцінюючи кожен належним чином, незважаючи на расову, релігійну, національну приналежність, а також положення або місце роботи автора (авторів).

7.4.2. Усі надані для публікації матеріали проходять ретельний відбір і рецензуються. Редколегія залишає за собою право відхилити статтю або повернути її на доопрацювання. Автор зобов'язаний допрацювати статтю відповідно до зауважень рецензентів або редколегії.

7.4.3. Рішення редактора щодо прийняття статті до публікації базується на таких характеристиках статті, як важливість результатів, оригінальність, якість викладу матеріалу та відповідність профілю журналу. Рукописи можуть бути відхилені без рецензування, якщо редактор вважає, що вони не відповідають профілю журналу. При прийнятті таких рішень редактор може консультуватися із членами редакційної колегії або рецензентами.

7.5. Етичні зобов'язання авторів

7.5.1. Автори повинні гарантувати, що вони написали абсолютно оригінальні статті, і якщо автори використовували роботу або слова інших, то це було належним чином оформлено у вигляді посилань або цитат у лапках.

7.5.2. Подання ідентичної статті більш ніж в один журнал, недобросовісні або завідомо неточні ствердження у статті розцінюються як неетична поведінка і є неприйнятними.

7.5.3. Стаття має бути структурованою, містити достатньо посилань і оформленою згідно вимог.

7.5.4. Автор, який здійснює листування із редакцією, має гарантувати, що всі співавтори ознайомилися та затвердили кінцеву версію статті, а також погодилися на її публікацію.

7.5.5 Автори статей несуть усю повноту відповідальності за зміст статей і за сам факт їх публікації. Редакція журналу не несе ніякої відповідальності перед авторами за можливий збиток, викликаний публікацією статті. Редакція має право вилучити статтю, якщо з'ясується, що в процесі публікації статті були порушені чийсь права або ж загальноприйняті норми наукової етики. Про факт вилучення статті редакція повідомляє автора.

7.6. Етичні зобов'язання рецензентів

7.6.1. Для забезпечення об'єктивності оцінювання рукописів редакція дотримується подвійного «сліпого» рецензування

7.6.2. Оскільки рецензування рукописів є істотним етапом у процесі публікації і, таким чином, у реалізації наукового методу як такого, кожен учений зобов'язаний виконувати певну долю робіт з рецензування.

7.6.3. Якщо обраний рецензент не впевнений, що його кваліфікація відповідає рівню досліджень, представлених в рукописі, він повинен відразу повернути рукопис.

7.6.4. Рецензент повинен об'єктивно оцінити якість рукопису, представлену експериментальну і теоретичну роботу, її інтерпретацію і виклад, а також врахувати, якою мірою робота відповідає високим науковим і літературним стандартам. Рецензент повинен шанувати інтелектуальну незалежність авторів.

7.6.5. Рецензенти повинні адекватно пояснити й аргументувати свої судження, щоб редактори і автори могли зрозуміти, на чому засновані їх зауваження. Будь-яке твердження про те, що спостереження, висновок або аргумент був вже раніше опублікований, повинне супроводжуватися відповідним посиланням.

7.6.6. Рецензент повинен звернути увагу редактора на будь-яку істотну схожість між даним рукописом і будь-якою опублікованою статтею або будь-яким рукописом, одночасно представленим до іншого журналу.

7.6.7. Рецензенти не повинні використовувати або розкривати неопубліковану інформацію, аргументи або інтерпретації, що містяться в даному рукописі, якщо на це немає згоди автора.

7.7. Редакції повинні: – приймати всі розумні заходи, які забезпечують дотримання етичних правил наукових публікацій; – приймати рішення про прийняття до публікації поданих статей на підставі виключно їх цінності, оригінальності, інтересу для читачів, відповідності їх змісту тематиці видання, незалежно від расової приналежності, статі, сексуальної орієнтації, релігійних переконань, національності, громадянства, походження, соціального положення чи політичних поглядів авторів; – попереджати можливі конфлікти інтересів, які можуть вплинути на судження та висновки рецензентів; – забезпечувати незалежність рецензентів та конфіденційність поданих матеріалів в процесі їх рецензування; – своєчасно реагувати на претензії стосовно опублікованих матеріалів та приймати всі необхідні міри для відновлення порушених авторських прав.

7.8 Інформація відносно потенційних конфліктів інтересів не обнародується та не публікується без дозволу авторів та головного редактора.

8. Авторські права

8.1. За авторами зберігаються усі авторські права та права на видання без обмежень.

8.2. При поданні рукописів автори надають право Редакції щодо розповсюдження опублікованих рукописів в частині читання, завантаження, копіювання, поширення, друкування або посилення на повні тексти статей.

9. Скарги та звернення

9.1. У випадках порушення зазначеного Положення автори, читачі та рецензенти мають право звернутися до керівництва ДУ «ІСЦЛХ НАМН», який є Засновником та співзасновником видань, за адресою: вул. Рішельєвська, 11, м.Одеса, 65026.

9.2. Скарги та звернення розглядаються на протязі одного місяця після надходження. Результати їх розгляду доводяться заявнику в письмовій формі. Анонімні скарги та звернення не розглядаються.

9.3. Скарги та звернення з приводу відхилення рукописів з причин не дотримання вимог щодо їх оформлення, порядку надання або їх низького наукового рівня не розглядаються, тому що це не входить до компетенції Засновника та співзасновників.

10. Боротьба з плагіатом

10.1. Усі наукові статті, які надходять у редакцію журналу, проходять перевірку на плагіат за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl. Ми захищаємо права авторів/співавторів і розслідуємо заяви про плагіат або неправильне використання опублікованих статей.

10.2. Автори несуть відповідальність за достовірність інформації, поданої в статтях, точність імен, прізвищ та цитат. Автори несуть відповідальність за представлені ними матеріали в разі виявлення плагіату в

них. Аналогічно ми захищаємо репутацію журналу проти зловживання службовим становищем.

10.3. Журнал залишає за собою право відхилити статтю за плагіат без додаткових пояснень і прийняти відповідні правові заходи. Якщо плагіат виявляється після публікації, журнал може опублікувати виправлення або відкликати статтю.

11. Порядок внесення змін та доповнень

11.1. Положення схвалюється Вченою радою ДУ «ІСЦЛХ НАМН» і набуває чинності з моменту його затвердження наказом директора ДУ «ІСЦЛХ НАМН».

11.2. Пропозиції щодо внесення змін та доповнень до затвердженого Положення мають право вносити всі учасники наукової і науково-технічної діяльності ДУ «ІСЦЛХ НАМН».

11.3. Зміни та доповнення до Положення здійснюються та погоджуються у такому самому порядку, як і Положення.

11.4. Після затвердження Порядку в новій редакції, попередній Порядок втрачає юридичну силу.

ВИМОГИ ЩОДО ОФОРМЛЕННЯ СТАТЕЙ У НАУКОВИХ ФАХОВИХ ВИДАННЯХ

Відповідно до Постанови Президії ВАК України від 15.01.2003 р. № 7-05/1 текст статті повинен обов'язково бути структурованим за такими розділами: вступ, виклад основного матеріалу, висновки, а саме:

Вступ: – постановка проблеми; – аналіз останніх досліджень і публікацій; – формулювання мети статті.

Виклад основного матеріалу: матеріали дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальшого розвитку напрямку.

Статті піддаються науковому рецензуванню, за результатами якого ухвалюється рішення про доцільність публікації роботи. Відхилені статті не повертаються і повторно не розглядаються.

Редакція залишає за собою право редакційної правки статей, яка не спотворює їх змісту, або повернення статті автору для виправлення виявлених дефектів. Статті, відіслані авторам на виправлення, слід повернути до редакції не пізніше ніж через три дні після одержання.

ТЕХНІЧНІ ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ СТАТТІ

1. Стаття оформлюється у текстовому редакторі Word for Windows.
2. Шрифт – Times New Roman, кегль 14, міжрядковий інтервал – 1,5.
3. Поля: верхнє – 2 см, нижнє – 2 см, лівє – 3 см, правє – 1,5 см.
4. Абзацний відступ – 1,25 см.
5. Вирівнювання основного тексту – по ширині.
6. Надані матеріали не повинні бути захищені від будь-яких правок (не треба використовувати паролі та ін.).

ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ

1. До розгляду приймаються огляди, проблемні, оригінальні й інші види статей загальним обсягом від 10 до 20 сторінок, короткі повідомлення — загальним обсягом від 4 до 6 сторінок.

2. Не приймаються статті, які вже були надруковані в інших виданнях або запропоновані до публікації кільком виданням водночас, а також роботи, які за своєю сутністю є переробкою опублікованих раніше статей і не містять нового наукового матеріалу або нового наукового осмислення вже відомого матеріалу.

3. Якщо у статті використано матеріали, які є інтелектуальною власністю кількох організацій і раніше не публікувалися, автор має одержати дозвіл на їх публікацію кожної з цих організацій і надіслати його разом зі статтею.

4. Мова статей — українська та англійська.

5. Посилання на джерела необхідно робити по тексту у квадратних дужках із зазначенням номерів сторінок відповідно джерела. Наприклад: [3, с. 234] або [2, с. 35; 8, с. 234].

6. У статтях слід використовувати Міжнародну систему одиниць СІ.

7. Кількість ілюстрованого матеріалу (діаграм, графіків, фотографій тощо) має бути мінімальна. Фотографії повинні бути контрастними. Креслення та діаграми повинні бути чіткими, максимально розвантаженими від написів, які слід переносити в підпис до ілюстрації. Надписи, які входять до складу малюнка, повинні бути однакового розміру і виконуватися одним стилем. Ілюстрації надавати окремими файлами за форматами TIFF, WMF, PCX, bmp, COR5, Excel, Adobe Photoshop.

СТРУКТУРА СТАТТІ

Матеріал статті має бути викладено за такою схемою:

1) **індекс УДК;**

2) **відомості про автора (авторів)** українською та англійською мовами із зазначенням ініціалів та прізвища автора (авторів), наукового ступеня і

вченого звання, посади, місця роботи та його повної адреси, e-mail кожного співавтора;

3) **назва статті** українською та англійською мовами (прописними літерами);

4) **анотація та ключові слова** українською та англійською мовами. Анотація подається згідно з вимогами наукометричних баз як структурований реферат і повинна містити такі виділені елементи: мета дослідження, матеріали та методи дослідження, наукова новизна, висновки. Обсяг анотації – не менше 1800 символів із пробілами кожна. Ключові слова подаються у називному відмінку, загальна кількість ключових слів – не менше трьох і не більше семи.

5) **постановка проблеми** у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями;

6) **аналіз останніх досліджень і публікацій**, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор;

7) **виділення не розв'язаних раніше частин загальної проблеми**, яким присвячується стаття;

8) **формулювання мети статті** (постановка завдання);

9) **виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням** отриманих наукових результатів;

10) **висновки** з даного дослідження і перспективи подальших розробок у цьому напрямі;

11) **література** (подається наприкінці статті в порядку згадування джерел та має бути оформлена відповідно до існуючих стандартів бібліографічного опису (див.: розроблений в 2015 році Національний стандарт України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»);

12) **references** (транслітерована і перекладена англійською версія літератури, оформлена згідно з угодами APA (American Psychological Association)).

Приклад оформлення статті

УДК: 616.71:[616.003+616.71-003.85]

С.А. Шнайдер, доктор медичних наук, професор, директор, Державна установа «Інститут стоматології та щелепно-лицевої хірургії Національної академії медичних наук України», вул. Рішельєвська, 11, м. Одеса, Україна, індекс 65026, instomodessa@i.ua

Оцінка впливу препаратів аутоплазми на активність еластази та вміст малонового діальдегіду в ротовій рідині хворих на генералізований пародонтит

Мета дослідження. Вивчення динаміки біохімічних маркерів запалення тканин пародонта в ротовій рідині пацієнтів на генералізований пародонтит на тлі лікування з використанням препаратів аутоплазми. **Методи дослідження.** У групі пацієнтів із застосуванням АМК і і-PRF виявлено більш низький рівень активності еластази у віддалені терміни після проведеного лікування. **Наукова новизна.** На сучасному етапі інтерес представляє вплив компонентів аутоплазми на оптимізацію природної регенерації тканин пародонту, що сприяє підвищенню місцевого імунітету.

Висновки. Таким чином, отримані результати показали, що застосування препаратів аутоплазми призводило до зниження запалення в усіх досліджуваних групах. *(обсяг анотації не менше 1800 символів з пробілами)*

Ключові слова: генералізований пародонтит, аутоплазма, еластаза, малоновий діальдегід.

S.A. Shnaider, Doctor of Medical Sciences, Professor, Director, State Establishment «The Institute of Stomatology and Maxillo-Facial Surgery National Academy of Medical Science of Ukraine», 11 Rishelievskaya street, Odesa, Ukraine, postal code 65026, instomodessa@i.ua

Assessment of the effect of autoplasmic preparations on elastase activity and the content of malondialdehyde in the oral fluid of patients with generalized periodontitis

Purpose of the study. To study the dynamics of biochemical markers of inflammation of periodontal tissues in the oral fluid of patients with generalized periodontitis during treatment with autoplasmic preparations. **Research methods.** In the group of patients using AMC and i-PRF, a lower level of elastase activity was revealed in the long term after the treatment. **Scientific novelty.** At the present stage, of interest is the effect of autoplasmic components on the optimization of natural regeneration of periodontal tissues, which contributes to an increase in local immunity. **Conclusions.** Thus, the results obtained showed that the use of autoplasmic preparations led to a decrease in inflammation in all studied groups. *(обсяг анотації не менше 1800 символів з пробілами)*

Key words: generalized periodontitis, autoplasm, elastase, malondialdehyde.

Постановка проблеми. Хронічний генералізований пародонтит (ГП) займає одне з провідних місць в структурі стоматологічної захворюваності. Як самостійне захворювання він не тільки формує вогнище хронічної інфекції і джерело сенсibiliзації організму, але також є однією з основних причин втрати зубів, приводячи до серйозних порушень зубощелепної системи.

Мета дослідження. Вивчення динаміки біохімічних маркерів запалення тканин пародонта в ротовій рідині пацієнтів на генералізований пародонтит на тлі лікування з використанням препаратів аутоплазмой.

Матеріали і методи дослідження. В основу цієї роботи покладено аналіз власних даних, отриманий в результаті комплексного обстеження 66 хворих у віці від 36 до 55-ти років з діагнозом ДП II-III ступеня тяжкості, хронічний перебіг.

Результати та їх обговорення. Результати біохімічних досліджень ротової рідини пацієнтів з генералізованим пародонтитом представлені на малюнках 1-8.

Висновки. Таким чином, отримані результати показали, що застосування препаратів аутоплазми призводило до зниження запалення в усіх досліджуваних групах.

Література:

1. Шмидт Д.В. Цитокины десневой жидкости; их роль в патогенезе и контроле лечения хронического пародонтита : автореф. дис. ... канд. мед. наук : 14.00.21 «Стоматология». Пермь, 2009. 21 с.
2. Белоклицкая Г.Ф., Волинская Т.Б. Азбука ручного скейлинга. Киев : Издательская компания «КИТ», 2011. 68 с.
3. Состояние твердых тканей зубов у рабочих горнодобывающей промышленности / А.А. Трофимчук, О.А. Гуляева, Л.К. Каримова, Д.Н. Тухватуллина. *Проблемы стоматологии*. 2016. № 12(1). С. 56–61.
4. Груздева А.А. Влияние производственных факторов железорудного производства на ткани пародонта. *Вісник стоматології*. 2015. № 1(90). С. 39–42.
5. Шінкарук-Диковицька М.М., Показники відсутності зубів у соматично здорових чоловіків із різних етно-територіальних регіонів України. *Вісник наукових досліджень*. 2015. №4. С. 62–66. URL: <https://doi.org/10.11603/2415-8798.2014.4.4630>.

References:

1. Shmidt, D.V. (2009). Tsitokiny desnevoy zhidkosti; ikh rol' v patogeneze i kontrole lecheniya khronicheskogo parodontita [Cytokines of gingival fluid; their role in the pathogenesis and control of treatment of chronic periodontitis]. *Abstract of a candidate's thesis of medical sciences*. Perm [in Russian].
2. Beloklitskaya, G.F., Volinskaya, T.B. (2011). *Azbuka ruchnogo skeylinga [ABC of manual scaling]*. Kyiv: KIT [in Russian].

3. Trofimchuk, A.A., Gulyaeva, O.A., Karimova, L.K. & Tukhvatullina D.N. (2016). Sostoyanie tverdykh tkaney zubov u rabochikh gornodobyvayushchey promyshlennosti [The condition of the hard tissues of the teeth in mining workers]. *Problemy stomatologii – Problems of dentistry*, 12(1), 56–61 [in Russian].
4. Gruzdeva, A.A. (2015). Vliyanie proizvodstven-nykh faktorov zhelezorudnogo proizvodstva na tkani par-odonta [The influence of production factors of iron ore production on periodontal tissues]. *Visnik stomatologii – Bulletin of Dentistry*, 1 (90). 39–42 [in Russian].
5. Shinkaruk-Dykovytska, M.M. (2015). Pokaznyky vidsutnosti zubiv u somatychno zdorovykh cholovikiv iz riznykh etno-terytorialnykh rehioniv Ukrainy [Indicators of tooth absence in somatically healthy men from different ethno-territorial regions of Ukraine]. *Visnyk naukovykh doslidzhen – Bulletin of Scientific Research*, 4, 62–66. Retrieved from <https://doi.org/10.11603/2415-8798.2014.4.4630> [in Ukrainian].

ЗГОДА НА ПУБЛІКАЦІЮ ТА ОПРИЛЮДНЕННЯ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ

(ПІБ	автора(ів)	)	що	є	автором	(співавторами)
					(назва	публікації)

підтверджую (ємо), що надана наукова стаття:

- є самостійною й оригінальною роботою;
- не була відправлена до інших редакцій та не опублікована раніше в інших виданнях;
- не порушує права інтелектуальної власності інших осіб та не містить фрагментів, запозичених з матеріалів інших осіб без зазначення джерела запозичення;
- не містить відомостей, заборонених до відкритої публікації відповідно до чинного законодавства України, в ній не використано закритих матеріалів, і її оприлюднення не призведе до розголошення секретної (конфіденційної) інформації (включаючи державну, службову, комерційну таємницю);

– схвалена для публікації усіма співавторами та установою, де дослідження було виконане. надаю (ємо) згоду на передачу авторських прав на публікацію зазначеної наукової статті та оприлюднення персональних даних видавцю видання – ДУ «ІСЦЛХ НАМН», щодо:

- опублікування у виданні мовою оригіналу, розповсюдження, дублювання, тиражування або її розмноження та поширення в будь-який інший спосіб;
- оприлюднення, в т.ч. розміщення повністю або частково в мережі Інтернет на веб-сторінці видання та інших інформаційних ресурсах;
- редагування, коригування та адаптацію без зміни сутності змісту;
- використання метаданих (назва статті, прізвище, ім'я та по батькові та афіліація авторів, анотації) шляхом розповсюдження та доведення до загального відома, обробки та систематизації, а також включення до реферативних баз даних та наукометричних систем, що зазначені на сайті видання.

За авторам зберігаються усі авторські права та права на видання без обмежень. Видання дозволяє користувачам: читати, завантажувати, копіювати, поширювати, друкувати, шукати, або посилатися на повні тексти статей.